

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 15. Octobris. In Festo S. Teresiæ. Vna mulier Hebræa confusionem
fecit in domo Regis Nabuchodonosoris. Aut pati, aut mori, vel confundi.
Aut pati, aut mori cum S. Teresia, vel confundi an Ea, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

et & contineat: qui sine cura in medijs ver-
fetur curis: qui sine metu inordinato caveat
quidquid cavendum est: qui nihil eorum
negligat quæ sibi agenda sunt, quæ scilicet à
se pendent; & nihil eorum aggrediatur quæ
sibi Deus soli reservat; qui res suas ut res Dei
vel res Dei tamquàm suas suscipiat; aut ut uno
verbo dicantur omnia, qui ex multis nego-
tiis, unum tantum existimet, quod est divinã
exequi voluntatem. Tunc suo modo sedebit
solitarius & ræcebit, aut quantumcumque
cũ aliis ambulet & loquatur, solus erit in in-
terna illa solitudine quæ mundo & munda-
nis curis animum solvit, & quæ ita suo modo
Magnos etiam ex parvis efficit Viros, ut con-
tra, ex magnis parvi fiant si se rebus humanis
subdant & premi sinant.

Audi rursus sanctum Gregorium, ad illa
verba Iob: Cui dedit in solitudine domum. **QVID**
Iob 39. *prodest solitudo corporis, si solitudo defuerit cor-*
L. 30. *dis: Quo enim corpore remotus vivit, sed tumult-*
e. 12.

Die 15.
Octobris.

IN FESTO S. TERESIAE CARMELITARVM DISCALCEATORVM FVNDATRICEIS.

Vna Mulier Hebraea confusionem fecit in domo Regis Nabuchodonozor. Iudith. 14.

VERITAS PRACTICA.

I. PUNCTUM.

Aut pati aut mori, vel confundi.
Aut pati aut mori cum sancta Teresia, vel
confundi ab ea, quod nolis pati.
Quam confusionem Iuditha fecit in domo
Nabuchodonozor, hanc Teresia fecit in
universo mundo qui nil volebat pati.

RATIO postrema partis qua alias complectitur
hac est, quod idcirco Iuditha confusionem fecit
in domo Regis Nabuchodonozor, quia cum es-
set mulier sexu infirma, Ducem potentissimi
prostravit exercitus, quod est valde probro-
sum & pudendum.

Sed sancta Teresia sic universum suo modo pro-
stravit mundum qui nil volebat pati.

Ergo eandem confusionem in mundo fecit; Ergo
confundatur & erubescat quisquis adhuc ita
de mundo fuerit ut nolit pati quod patiendum
est: & tali confusione percussus respiciat &
pati discat.

uantibus conversationis humana terrenorum
desideriorum cogitationibus se inserit, non est in
solitudine. Si vero prematur aliquis corporaliter
popularibus turbis, & tamen nullos curarum sa-
cularium tumultus in corde patitur, non est in
urbe. Itaque vere conversantibus primùm soli-
tudo mentis tribuitur, ut exurgentem intrinsecus
strepitum terrenorum desideriorum premant, &
ebullientes ab insimis curis cordis per superni
gratiam restringant amoris, omneque motus
importunè se efferentium levium cogitationum
quasi quasdam circumvolantes muscas ab oculis
mentis abigant manu gravitatis, & quoddam
sibi cum Domino intra se secretum quarant, ubi
cum illo exteriori cessante strepitu, per interna
desideria silenter loquantur:

Vide in 1. p. Die 14. Ianuarii, ubi hæc Veri-
tas exhibetur:

Nemo secure apparet, nisi qui libentes latet.
Nemo secure loquitur, nisi qui libenter tacet.

QUANDO dixit Apostolus, voluntatem
Dei esse Sanctificationem nostrã, non
hoc sensu tantum dixit, quod Deus
vellet nos esse Sanctos, sed quod nostra
potissimum Sanctitas in eo esset perfectè adim-
plendo, quod à nobis singulariter vellet
Deus. Neque enim omnia pari vult modo ab
omnibus, cum unusquisque proprium donũ
& ordinem suum habeat quo sibi perfectam
videre possit Dei voluntatem, & in quo pro-
inde uno excolendo, tota eiusque Sanctitas
& perfectio sita est. *Virum voluntatis meæ, sic*
vocat Deus Sanctum, quasi qui desponderit
certam Dei voluntatem velut sponsam cui
totus adhæreat, & quem illa totũ possideat;
ut sicut sponsus & sponsa jãm non sunt duo
sed unum, sic Vir sanctus & divina vo-
luntas cuius se fecit virum.

Atque hinc fit, ut qui dignas Sancto Viro
laudes agnoscat, meditari & prædicare velit.

203

non aliunde opportuniſſe poſſit eas depro-
mere, quàm ex illo ſingulari Sanctitatis gra-
du quò vocatus eſt, & ubi Sanctificatus eſt.
In quo certe multi errant, qui ex Sanctorum
factis ea magis ſeligunt prædicanda, nõ qui-
bus Sancti facti ſunt, ſed quibus magis mira-
biles, ut & ipſi qui eos prædicant, admirationi-
nis quandam partem ſibi concilient non
Sanctitatem.

Quòd præcipue cavendũ eſt in hac noſtra
celebranda Sancta, quæ cum tota ſit mirabi-
lis, tota ſublimis, tota Seraphica, niſi diligen-
ter caveatur, ſic totus abibit diſcurſus in illis
mirabilibus commendandis, ut quod Sancti-
tatis eius Caput eſt deleatur. Habet enim illa
ſuum donum proprium, ſuam divinæ Virtu-
tis certam notam & Sanctitatis reſſeram quæ
veræ laudes eius continentur. Non ſunt por-
ro ecclæſiæ, non raptus, non volatus, non quid-
quid huiusmodi magnificentiſſe decarari po-
reſt, non iſtis ſancta Tereſia ſanctificata eſt,
nõ iſtis proprium eius donum conſiſtit. Sunt
illa quidem ſtupenda & omni veneratione
digna, ſed ſunt aliis ſanctis communia. Quòd
illa propriũ & ſingulare habet, hoc eſt *Mulie-
rẽ eſſe fortem* quam invenit ſic valde rarum.

Prov. 31.

Supra.

Inventa eſt aliquando Iuditha, quæ cum
aliquot hoſtes ſuæ patriæ ſublato corũ duce
fugaſſet, hanc Nominiſi ſui celebratam retu-
lit, ut de illa diceretur: *Una mulier fecit con-
fuſionem in domo Regis Nabuchodonozor!* Inſigne
profecto fortitudinis ad omnem memoriam
facinus: ſed quid Rex ille Nabuchodonozor,
aut quæ domus eius præ toto Mundo, quem
una Tereſia ſuſcepit impugnandũ & expug-
navit? Noane tãto fortior dicenda eſt, quan-
to eius hoſtis erat potentior? Nonne pati ſal-
tẽ jure de illa dici debet. Una mulier fecit cõ-
fuſionẽ in univerſo quem vicit mũdo? Quid
potentius? Quid nobilius? Quid comẽda-
tius? Hoc eſt autem, hoc eſt proprium & ſin-
gulare donum Tereſiæ, quo & eximia ſuam
Sanctitatem conſecuta eſt, & unde potiſſimũ
peti debet quidquid de illa rectius dici de-
bet. Hoc eſt quod modo proponitur expen-
dendum, quàm illa fortiter mundum univer-
ſum expugnavit, quàm merito inde mundus
confundi debeat, & quàm prudenter ex hac
cõfuſione diſcat ſibi proſpicere, ſeq; in trium-
phum Victricis ſuæ libenter dare, quo & victi
vincant, & triumphari triumphabunt.

Quamobrem cum Finis practicus iſte ſit,
ut quiſquis de mundo eſt, ex facto ſanctæ

Tereſiæ confundatur & reſpiceat. Vidẽdum
primo eſt ex facto Iudithæ, quid ſit cõfundi,
quid ſit quod in domo Regis Aſſyriorum di-
catur inde orta confuſio. Tribus id modis ex-
plicari poteſt. Primus eſt confundi: hoc idem
eſt quod exterius permixti, turbati, perver-
ti, ſicut confuſus exercitus, confuſa turba di-
citur, cum ſuum quiſque deterit ordinem, &
confuſe progreditur.

Secundò in animum id transfertur, cum
qui confunduntur exterius, inde ſunt confi-
ſi inopes, ſtupefacti & incerti quid agant,
hoc eſt ruſum confundi.

Tertiò deniq; cum exterius & interius illi
ipſi conſequenter pudeſcunt & erubescunt
quod ſuam ibi perire famam animadvertant,
pudor iſte confuſio dicitur, quo in ſenſu hie
potiſſimum debet intelligi. Nam licet aliis
duobus modis confuſi fuerint Aſſyrii, licet
turbata & diſſipata fuerint eorum caſtra, licet
ipſi mente perturbati quaquaerſum ſe fugæ
dederint, tamen quod illos pejus affecit, hoc
unum fuit, quod viderint vel audierint
manu fœminæ ſuum Ducem trunca-
tum, & ſcita deluſos ac proſtratos; quod
certe Vitis eſt pudendum, & bellicoſis
hominibus tolerari difficile. Quòd ſen-
ſit ille quoadam Abimelech, qui gravi per-
cuſſus à fœmina vulnere, provocavit armi-
gerum ſuum ut ſe interficeret, *Ne dicatur, in-
quit, quod à fœmina interfectus ſim.* Sic ipſa
Iudith in Cantico ſuo, dum de parva victoria
gratias Deo redderet, ſic illudens Holoferni
ſe occiſo dicebat: *Dominus tradidit eum in
manus fœminæ: nõ Filii Titan percufferunt eum,
nec Gigantes, ſed Iudith filia Merari in ſpectu ſa-
ciet ſua.* Quòd & divino conſilio ſic factũ eſt,
ut qui contra populum Dei ſuis confidentes
armis pugnare præſumebant, ſic magis vin-
cerentur dum confunderentur, magis autem
confunderentur, dum à fœmina vincerentur.
Sicut quando à muſcis & locuſtis Pharaõ ve-
xatus eſt, & Davidis ſũda proſtratus Goliath:
ſic infirma mundi Deus eligit ut confundat
fortia, & diſcant confuſi fortes fortiorem ſe
agnoscere, non contra obniti; ſed potius ſeſe
illi ſubmittere ac proſtrari, quod humiliatus
ille Antiochuſ tandem agnovit: *Inſtum eſt
ſubditum eſſe Deo.* Confundantur, reverentur,
& revertantur ad Dominum. Hic finis quærit
à confuſis peccatoribus intendit Deus, ut pu-
dore victi faciliſ & ultro revertantur.

Iudic 9.

1. Cor. 7.

2. Macch. 9.

H h h 7

H. PUN-

II. PUNCTUM.

SED sancta Teresa velut altera Iudith, aut Seriam illa maior, sic universum prostravit mundum.

Primo explicandus quis sit ille Mundus, tum deinde quomodo prostratus fuerit. Cum autem varia Mundus significet, tum hic præsertim sumitur pro malis aut imperfectis hominibus qui se Bonis opponunt, aut qui meliori bono adversantur, sive id fiat aperta vi, sive oppositis moribus, sive suppositis rationibus, sive illatis probris, aut faceris dictis, sive id tandem quocumque fiat modo, dum virtuti & perfectioni se opponunt, ac modus ipse quo se opponunt quicumque profus illi fuerint, Mundus dicuntur. Mundus qui non cognovit saltem in praxi, Deinum; Mundus qui cum carne ac Dæmone conspirat in animatum perniciem: Mundus, qui quo est blandior, eo est perniciosior: Mundus qui quod clandestinè machinatur Dæmon, aut tacite Caro, palam & aperte proficitur ac prædicat: Mundus qui fidem Evangelio non omnino abrogat, sed quidquid est austerius in Religiosorum claustra procul amandat: Mundus qui se his etiam religiosis insinuans claustris, ad Novitios remittit, quæ sunt primi fervoris, & perfectioris instituti: Mundus qui plus deferens carni quam spiritali, plus tempori quam æternitati, cavet diligenter ne quid admittat quod vitæ obsit vel sanitati: Mundus qui nimiam difficultatem in his quæ non placent causatur, & qui nimiam difficultatem velut impossibilitatem interpretatur: Mundus qui Conscientiæ pacem, & vitæ laxitatem se vellet simul conjungere, ut dum laxius viveret, Conscientiæ pacem servaret: Mundus qui naturæ corruptionem pro Naturæ lege statuit, & qui talem naturæ legem, legi Gratiæ præponit: Mundus qui quod in aliis bonum ædificat, in se imprudenter destruit, & quod in aliis destruit malum, in se lateenter ædificat. Mundus denique qui virtutes humilitatem, patientiam & alias satis commendat, sed qui nollet humiliari nec pati, nec alias virtutum tenere vias.

Hic est Mundus, hi sunt homines, hæc est vivendi ratio quæ tum præsertim in toto terrarum orbe vigeat cum Teresa viveret, pro-

xime scilicet præcedenti sæculo circa salutis annum quingentesimum & tricimum supra millesimum. Nunc videamus quomodo hunc devicerit mundum.

Multis id modis dici posset. Primum cum adhuc duodecenis legisset vitam Sanctorum & quæ passi erant Martyres pro fide Christiana propaganda, jam ex illa ætate tantum exarsit in amorem Dei, ut relicta domo paterna se in viam una cum fratre dederit, qua Mauros, Turcas, Saraceos, & alios fidei hostes peteret, ut ab illis vel in servitutem redigeretur, vel necaretur. Hoc est certe mirum & planè novum. Nam quod alii multis fuerint Martyres, & nonnullæ etiam puellæ, ratio erat evidens, quod inter Inimicos Christiani nominis versarentur, vel ab istis ita quærentur ad necem ut vel moriendum esset, vel fides abjuranda. Sed nihil hic tale est, nulli hostes, nulla persecutio, nullum periculum, nulla occasio: domi resideat, templum adeat, ibi oret, ibi Sacramenta frequentet, nonne illi ætati satis erat ad colendam pietatem? Erat certe satis evicumque alteri, sed non Teresa, quæ jam aliquid grandius ad mundum superandum ex illa prima ætate meditabatur. Nempe hæc est Victoria qua vincit mundum, fides nostra. Verum cum ex illo itinere revocata in domum fuerit & suis reddita parentibus, non immoremur diutius in illa prima Mundi Victoria.

Secundo itaque dici posset quod Mundum vicit, quando non longè post illum suum reditum à quærendo martyrio, religiosum ingressa est institutum. Hoc est quod vulgò dicimus Mundum deserere, & cum multa sint in mûdo quæ hoc divinum opus impugnent & impediant, quando illa superantur obstacula, tunc dicitur vincit mundum, sicut & vincuntur Dæmon & Caro quando eis resistitur, *Gratias Deo*, ait Apostolus, *qui dedit nobis victoriam per Iesum Christum*, nempe illorum victoriam qui se opponebant piis nostris conatibus. Erant porro tria in mundo quæ singulariter Teresiam retardare poterant; Primum, tenera & infirma valde complexio; robustos namque ac validos requirit religiosa professio. Secundum, sublimis quædam & generosa indoles quæ nihil infimum & servile sapit, sed sursum semper emineat, nil nisi dominari appetit, quæ certe naturalis constitutio multum adhorret à claustrali vitæ for-

1. Ioh. 1.

1. Cor. 15.

tæ for

re forma quæ tota est in humili obedientia, quæ tota est in elatione deprimenda. Tertium denique, quod aliis erat gravior, mutus erat parentum amor, qui utrimque filialem animum non mediocriter impetebant: Quæ enim parte diligebatur à suis, & quæ vincula! Quæ retinacula! Et quæ parte suos diligebat, & qui sensus! & quæ certamina! Vicis tamen, vicis hæc omnia religiosus animus, & naturæ infirmitatem, & indolis appetitum, & parentum affectum: & se in Sacram Carmelitarum familiam admittit petit, urget & impetrat. Quæ certe mundi victoria non potuit non esse gloriosa sed potuit esse communis aliis, & est aliquid in Teresa singularius, quo Mundum vicisse dicenda est.

Erat illa Carmelitarum Religio religiosa quidem & quantum ferebant illa tempora, suis astricta regulis: sed non ferebant tempora multum distinctas regulas. Remiserat non nihil à primævo Institutu fervore ac rigore status domesticus: Victus, vestitus, sermo, congressus, non ita parvus, non ita durus, non ita gravis: Molliora permittentur plurima: mitius agebatur cum corpore: mirigatum erat vitæ genus: sic toleratum, sic permittum, sic passim ab omnibus usitatum. Vixit totos annos in hoc vivendi genere Teresa posuit, sed non plures. Audivit, legit, consideravit quæ præca fuerat Primorum ordinis forma: Quid sanctus Albertus ante quadringentos annos strictè ac sanctè constituerit, quid consequentibus post sæculis religiose servatum fuerit, revocavit in mentem, & alte penitus in animam injecit suum, quo cepit ipsa in se ingredi, ratiocinari, circumspicere omnia, conferre præterita cum præsentibus, mirari disparitatem, & de laxitate, suspirare ad illa quæ fuerunt, audivit aliquid in se privata, tum uni aut alteri sororum familiarium id ipsum communicare, ac denique totam quam habitabat domum, totum quem profitebatur ordinem, ac ipsum universum si posset mundum, incipit velle in melius restituere, reformare, redintegrare.

Quale opus, Deus immortalis, quale hoc opus, ut una tam multos convertat, una tam multos viros mulier, indocta doctos, infirma fortes, egena divites! Sapientia Teresa cum de aliis, cum de Viris, cum de Superioribus cum de toto cogitas Ordine suam in pristinam restitanda disciplinam? Quid dices, quid

facies quod illi Viti non statim refellant & repudient? Præsum institutum allegabis: At dicent esse præsum, & jam aliud in usu esse. Tu revocandum illud urgebis? At illi causam cur non revocetur hanc eandem adhuc esse quæ aliquando fuit ut mutaretur. Tu causam sciscitaberis? Et illi protinus, naturæ infirmitatem, debiliores corporis vires, & iniquiora esse tempora quam ut strictius servetur regula, respondebunt, probabunt, confirmabunt. Tu quid dices? Nonne tu ipsa sentis quàm sis infirma, quàm sis invalida? Negabisne quod ipso sensu magis in dies expereris? Non negabo, inquit, infirmitatem meam, sed sed simul tamen audebo cum Apostolo dicere: *Cum infirmior, tunc potens sum.* Date mihi hanc veniam si libentius loquar, dum vires nostras nimis deprimitis, vires ipsas humanas nimis extollitis, quasi possimus aliquid ex nobis tamquam ex nobis, quasi possemus ex nostris viribus si robustiores essem, perfectionem attingere. Quasi à nobis alii fuerint, qui primi nostrum fundarunt institutum.

Non est istud negotium, non est humanis merendum viribus, sed divinis sustentandum consiliis ac præfidiis. Qui dedit velle, dabit posse ac perficere. Dedit vero velle quidquid perfectius est, qui dedit velle pari. Non posse prætendimus, sed nolle in causa est. Causa est inquam torius laxitatis disciplinæ, nolle jugum Christi ferre, nimis amare vitam, nimis timere mortem. Non possumus quidem non pati, neque ad hoc promittitur gratia ut non patiamur nec moriamur, sed possumus velle pati ac velle mori, atque hoc est quod nostræ nobis confert Vocationis Gratia. Hoc est quod ipsa sentio, pari sensu cum infirmitatibus meis. Continuus mihi dolor est capitis; hunc dolorem volo & dolor mihi suavis est. Languentem pene semper stomachum gero, sed languor iste placet & vivo scilicet quam si non languerem. Instantem mihi mortem intentant quotidiana cordis deliquia, sed mortem illa tam lubens volo, & adeo non eius pericula metuo, quin mihi potius hoc unum in votis est, AUT PATI AUT MORI. Si vivo, mihi patendum est: aut nisi patiar, mihi moriendum: adeo pari sua ve est volenti, ut vita ipsa sit insuavis, nisi vivendo patiar.

Timeo mihi à tam infirmo corpore ne diutius vivam? ego vero ut viam longe aliam mihi quero quæ patiar. Date mihi uni totum illud

2. Cor. 12.

illud simul collectum quod singulis seorsum aliis divisum est, hoc ego quero quod patiar, neque cessabo querere, donec omne genus tolerantiae mihi concilia verim & necum fecerim, jejunia, nuditatem pedum, flagella, cilicia, silentium solitudinem, contemptum, platione, correctiones, humiliaiones & quidquid rerum est huiusmodi, res illae meae sunt, & in illis ferendis tam arcte velim constungi, ut quoties major aderit Dei gloria, singulari voto me obligare decernam, ne ulla in parte penitus mihi laxari & indulgeri possit.

Quid his rursu opponeret Mundus dictis, videri potest fustus in eius coacta vita; sed vide etiam quam constanter contra obstiterit, quam fideliter cuncta quae dixit se posse & velle in Domino, sic exequuta, quam feliciter suum Ordinem in pristinum aeternis vitae statum revocavit; quam fortiter idcirco adversa quaeque obstantia petulerit, & tandem ad optatum finem perduxerit. Vide haec attentius & agnosce, num sit hoc Mundum illum vincere quem ante descripsimus, cum vincere mundum in scripturis nihil sit aliud quam contra mundanos sensus & sermones sic pugnare ut à malo ad bonum, ut à bono ad melius quo te divina vocat gratia te convertas & alios qui te vident & audiunt. *In mundo pressura habebitis, sed confidite quia vici mundum, quasi diceret Christus suis, sicut vici mundum, sic vos oportet vincere: sic autem vici dum pressuras eius lubenter tuli, & propterea non deerunt vobis pressurae ne vincendi desit occasio. Confidite porro in adversis, quia sic semel in me vici mundum, ut semper in vobis vincam; Quod illud sancti Ioannis refer, Major est qui in vobis est, quam qui in mundo, nempe ipse Christus in nobis vincens.*

Ioan. 16.

Ioan. 4.

III. PUNCTUM:

Hinc igitur ad praxim concludendum, aut pati aut mori, quo sensu id dicebat sancta Teresa; vel confundi, quo sensu dictum est de Iuditha quod confusum fecerit in domo Regis Nabuchodonozor. Quo enim sensu id dictum est, nisi quia pudendum est viros alioquin bellicosos à foemina vinci? At nonne hoc idem patet ex Teresa? Nonne illi homines ab ea superantur qui negabant tanta posse homines pati, quanta religio sus ordo si arcte servaretur, patienda complectitur? Quid est in hoc

certandi genere superari, nisi convinci falsitatis aut pudendae ignaviae?

Nonne porro sic convincuntur quando Haec totum id praestat & exequitur, quod illi negat se posse? Nonne sic funditus, nonne sic à fundamentis quodammodo subvertuntur, quando Quae est inter illos infirmior id libenter & perfecte agit, quod illi dicunt praehumana infirmitate non posse agi?

Hoc enim unum est ut jam dictum fuit, hoc unum in quo fundant & statuunt suam laxitatem, nempe humana infirmitas; Et ecce illa ipsa humana infirmitas longe fractior & debilior in invalido illo Teresa corpore, quam in viris aetate & robore sumis & validis; nec tamen impedit quo minus arcta vivit in disciplina, quid sequitur nisi quod ergo conviucuntur aperta falsitatis, & probrotae cuiusdam ignaviae, quae tantam menti confusionem & pudorem ingerat, ut sui proflus poeniteat, sic curat Propheta, *Confundimini & erubescite super viis vestris*, ut vel inde demigrent ad strictiores, vel saltem non acculeant in viis suis humanam infirmitatem, nec se idcirco excusent.

Ex. 36.

Quod certe Christo Domino ac sanctae Teresa gloriosum, & nobis perutile sic confundi & converti, Christo quidem, quia sic eius Virtus Gratia manifestius apparet; sic eius Incarnationis consilium apertius manifestatur, quo nempe decrevit infirmis firma confundere; sic ejus exemplum infirmitatis validius roboratur; cur enim ita infirmus in horto Ierusalem fuerit ut tremere ut pavere, hoc ipsum est quod infirmam fecit Teresiam, ut ex utroque simul constaret non esse malum aut probrosum quod infirmos se sentirent homines, sed quod infirmitate cederet.

Sanctae haec etiam Teresa perhonorificum fuit sic servite Divinae gloriae, sic mundum vincere, sic illum Evangelio subijcere. Quid enim amplius sancti praestant Doctores quam rectas Dei docere vias, quas Illa verbo & exemplo demonstravit? Quid ipsi Martyres fructuosius ad Evangelium contulerunt, quam ut essent Testes ejusdem Veritatis Evangelicae quam Teresa palam professsa est contra quosvis impugnantes? Quid denique magis Apostolicum & Divinum, quam sic cooperari Christo in reducendis ad eum animis?

Si Deborae gloriosum fuit in pugnâ se dare contra hostes Dei cum vix ulli auderent vixi contra ire, cur non Teresa quae hoc sacrum

cetera-

certamen suscepit quod memoratum est? Cur non de illa hoc ipsum dicatur quod Scriptura refert: *Cessaverunt fortes in Israel & quæverunt donec surgeret Debora, surgeret Mater in Israel. Nova bella elegit Dominus, & portas hostium ipse subvertit.*

Jud. 5.

Judith. 15.

Cur non Idem ac de Juditha: *Tu gloria Ierusalem, tu latititia Israel, tu honorificentia populi nostri, quia fecisti viriliter, & confortatum est cor tuum?*

Adde quod ex hoc uno quod magis pati appeteret quam vivere, tot eius perfectissimæ Charitatis actuum licet exempla colligere, quor vitæ actus edidit. Nam quod est purior Charitas ab omni eo quod non est Charitas, cō est major & perfectior: tunc autem est perfectio purior Charitas, quod se sua que quis minus querit; Minus se vero querit qui pati appetit, nam solus patiendi timor nos nobis retinet: unde vides quo usque prochi perfectionis potuerit, & quam apte propterea dictum à sancto Iacobo, *Patientia opus perfectum habet.*

Iac. 1.

Deniq; nostra inde utilitas effusè profuit; Primo quidem quod ab illa sanctissimum habemus ordinem cum Virorum, tum Virginū, cuius non solum exemplo moveamur, sed etiam precibus & meritis singulariter adjuvamus. Hoc enim S. Teresia singulare voluit in hac sua tota Familia, ut non magis sibi, quam toti mundo laborarent, eò sua referrent omnia, quod ipse Christus ad æternam animarum salutem: Nec sibi aliter persuadeat soror vocationi suæ satisfacere, nisi dimidium vitæ det peccatoribus convertendis. O quale beneficium tam perverso mundo collatum! Nescis peccator unde aliquando tam boni motus respicientiæ tuam occupent animum! Carmelitani ordinis hic labor, hoc opus est. Et vos o felices animarum Zelatores, qui plures quam sciat in æternam provehitis beatitudinem, hoc ipso feliciores quo minus hoc scitis.

Deinde verò, nos in partem datæ confusio- nis venimus, noster est iste pudor, nostra hæc

verecundia, qui nil minus quā pati volumus, & nil magis quam infirmitatem præcedimus. Detecta, detecta est hodie malignantis naturæ dolositas, quæ se fingit non posse quod nō vult; quia nolle non ita excusatur, licet non posse. Sed factum est & suppositum illud non posse: posses si velles, hoc te docet Teresia, nec magis deinceps excusaris dicendo te non posse, quā si te nolle diceres; potes amice Lector, potes pati si velis: qui vult autem libenter pati, potest id omne quod ait se non posse qui nō vult pati. Solus hic defectus est quod nolis pati, defectus autem est non potestatis sed voluntatis. Hinc omne vitium ab impatientia sicut paulò ante dicebatur, omnem esse virtutis perfectionem à patientia. Quod gravis Author aperte pridem docuit: *Matrix impatientia in omne delictum diffundens de suo fonte varias criminum venas. Omne peccatum impatientie ascribendum. Malum impatientia est boni. Nemo impudicus non impatiens pudicitia, & improbus probitatis, & impius pietatis, & inquietus quieti.* Id est, cum sit opus pati ad virtutem exercendam: qui non vult pati, non vult virtutem, & vult oppositum vitium; Unde hic triplex voluntatis defectus est, nolle pati, nolle virtutem, & malle vitium.

Tertull. de patientia.

At cum primus horum defectuum sit nolle pati, reliquos sustulit qui primum auferat, & qui libenter velit pati.

O quantum debet Mundus Teresie quæ tam brevem salutis ac totius perfectionis viam aperuit, aut apertam monstravit! o quantum illa mundo exprobrabit, quod tam brevem & apertam salutis viam non introjerit!

Vide in 2. p. Fer. 3. Dominica 1. in Quadragesima. Fer. 4. Paschæ. Et Feria 5. Pentecostes. Ubi hæc seorsum Veritates demonstrantur.

Ab imitando Christo excusantis humanam infirmitatem infirma est & nulla excusatio. In infirmitate virtus: In impotentia potentia. Qui non satis audet in magnis, nimis audet in parvis.

IN FESTO S. LVCAE EVANGELISTÆ.

Die 18.
Octobris.

Cuius laus est in Evangelio per omnes Ecclesias. 2. Cor. 8.

Haynaufrus pars IV.

lii

VERI-